

ringe denne Betaling er — vedligeholdes Ret til Rør- og Sivstøring og til Fiskeri i Søerne, er dette dog en saa urimelig Handel, som man vel kan slutte; thi jeg har erfaret, at der ingen Afgang er til denne Sø, og det er denne Afgang for at kunne fiske og skære Siv og Rør i Søerne, som vi i dyre Domme affjøre Fideicommisset. Jeg troer, at det er blevet mere klart for de ærede Medlemmer, at der ikke er noget gyldigt Retsskrav fra Fideicommissets Side overfor Statskassen. Alting dreier sig om, hvad man kalder Humanitetshensyn; Alt, hvad der kan være billigt, skal iagttages. Jeg gjentager, hvad jeg sidst sagde, at der naturligvis fra Statens Side bør anvendes al mulig Billighed og Sjænsomhed overfor et Forhold, som har bestaaet i saa lang Tid; men jeg fordrer, at Billighedshensyn ogsaa skulle give sig tilkjende fra den anden Side, og dette er ikke slet. For en Ret, som jo Alle, selv Forbavere af denne Udgiftsbevilling, finde tvivlsom, forlanger man, at vi skulle give 93,000 Rd. i kongelige Obligationer og affjøre noget Inventarium for 14,500 Rd., hvortil kommer denne Post for Søerne. Og hvad faae vi derfor, faae vi Vandkraft, faae vi Bygninger, kort sagt, faae vi det hele Etablissement? Nei, mine Herrer, vi faae slet Intet. Vi udgive disse Penge, fordi visse Hensyn skulle tages overfor en Fabrik, hvis Afkomst til Erstatning af Statskassen i det Mindste erkendes for tvivlsom, og jeg troer af Fleertallet for aldeles uberettiget; altsaa, disse 93,000 Rd. stryger vedkommende Fideicommis ind uden at give os Noget derfor. Jeg skal indrømme, at efter Alt, hvad jeg har seet, har Krigsministeriet ved alle disse Transactioner haaret sig saa daarlig og saa slet ad som muligt; vi kunne gaae tilbage i den Bunke af Oplysninger, der ligger derinde — som forresten ikke er meget fuldstændig — og finde, at Krigsministeriet bestandig har ladet sig cujonere af denne Fabrik paa Hellebæk. Det synes nu aldrig at være faldet Krigsbestyrelsen ind at tage et Vaaben, gaae dermed til Fabrikken og sige: Vi ville have saa og saa mange, naar kunne I levere dem, og hvad skulle de koste? Istedet derfor finder man sig i alle mulige Dvergreb fra den anden Side. Man giver

Fabrikken $\frac{3}{4}$ af Beløbet i Forskud. Vi have atter opført paa vor Finantslov 45,000 Rd., det Beløb, som Fabrikken gjør Fordring paa at levere Vaaben for, men hvad man vil faae for disse Summer, er heller ikke oplyst. Skulle vi have Valuta for de to Gange, der er betalt Forskud? Ja, det vil jeg vel antage, men oplyst er det ikke. Skulle vi vedblive at lade forfærdige Geværer i den Tid, der nu staaer tilbage inden Afleveringen? Alt dette vide vi heller ikke Noget om. Naar man nu endelig vil gaae til at bedømme, hvad der er Fabrikens Fordeel ved denne Samhandel med Statskassen — det ærede Medlem for Kjøbenhavn's 4de Valgkreds (Fenger) har jo stærkt fremhævet, at det er det Grundlag, hvorefter vi skulle affjøre dem deres formeentlige Ret — hvorfor gaaer man da ikke til den simple Udvei at sige til Fideicommisset: Fremlæg Eders Bøger, at vi kunne see, hvilken Fordeel I have. Dette simple Middel synes ikke at have været anvendt; men Regnskab maa der jo findes, og jeg troer, at man uden videre Risiko kan indlade sig paa at betale dem efter den Fordeel, de virkelig have havt. Det blev sagt her forleden, at, sluttede vi denne Handel, vilde Vedkommende see af os. Dette er jeg meget tilbøielig til at troe, thi det staaer for mig som en aldeles uforvarlig Handel, vi ere ifærd med at gjøre. 120,000 Rd. er det egentlige Beløb, som vi her skulle bløde med. Om de faae disse Penge heelt og holdent, eller om de have betydelige Udgifter, Pensioner eller andre Omkostninger at udrede, det vide vi ikke Noget om, men for dem maa det staae som en ganske overordentlig brillant Handel, beholdende Bygninger, beholdende Vandkraft, og strygende ind det Beløb, som her er nævnt. Dette kan jeg aldrig give mit Samtykke til; jeg skal stride derimod til det Yderste, og jeg gjentager, at jeg finder, at det er en uforvarlig Fremgangsmaade, der har været viist fra Finantsministeriets Side i denne Sag. Man skulde være kommen med Forslaget i rette Tid, saa kunde vi have undersøgt, hvad vi vilde, og være komne til en modnere Afgjørelse end den, vi nu kunne træffe. Jeg skal nu ikke længere opholde mig herved; det er jo